

*

S Ä D E

*

Tallinna Linna 18. Algkooli V kl. õpilaste ajakiri nr. 2 (16) — 1939. Peatoimetaja: J. Kivisilla.
Toimetus: Ralf P., Agnes R., Valli V., Helda L., Uno L., Kalju P., Koit N.

Tallinna Linna 18. Algkooli V kl. õpilasgrupp 1939. a.

VEEL PISUT...

Koolijuhataja J. RATASSEPP.

Kevad on käes. Jällegi hülgab päike kullas ja õhk on tulvil linde laulu. Mõni päev veel — ja saabub ka õppetöö lõpp. Ja kes me kooliperest seda ei ootaks? Pikk talv ja pingutav töö kipuvad ju kõiki väsitama. Tahaks puhata, tahaks välja päikese paistele, looduse rüppe. Nii raske on oma mõtteid vaos hoida ja neid tööks koondada. Kuid peame. Oleme senini suutnud töö juures olla, siis suudame ka need mõningad päevad, mis koolitöö lõpuni veel jäänud, seda. Eks ole nii? Ja kui siis saabub päev, kus tagasi vaatame tehtud tööle, mis rõhuva enamuse juures kõigiti tagajärjerikas olnud, päev, kus oma töö suviseks vaheajaks katkestame, siis ruttame kõik välja loodusse, päikese kätte, et minetada vaeva ja koguda uut jõudu ja jaksu eelolevaks tööks. Pruunistunud nägu ja terviseküllane pilk andku tunnistust, et oleme oma suvist õppetöö vaheaega õieti kasutanud. Nii siis: Veel pisut kannatust ja siis... olgu tervitatud ilus Eesti suvi ja temaga saabuv puhkus!

Emadepäev.

Läbi une kuulen, et kell lööb viis. Silmi avades paistab päike mulle otse silma. Kargan ruttu voodist välja ning riietun. Hiilin teise tuppa ning vaatan: ema magab. „See on heal“ mõtlen endamisi. Avan köögiukse ja lipsan välja. Lähen kuuri ja võtan seal kolm hortensiat ja suure kimbu ülaseid.

Tuppa tulles leian ema veel magamas. Otsin kummutist uue valge lina ja laotan ta lauale. Laud paistab kohe palju ilusamana. Hakkas kohvi keetma. Sel ajal, kui kohv keeb, vee-dan aega pärja tegemisega. Kui kohv keedetud, on ka pärg valmis. Pärg ei ole küll väga ilus, kuid aitab ka, kui paremat ei ole. Laua olen juba korda seadnud. Nüüd ajan õegi üles, kes oli kauemaks magama jäänud. Ta on imestunud, et olen üles tõusnud. Viimaks sain talle selgeks teha, et täna on emadepäev ja kell on juba pool seitse. Siis riietub ta ruttu ja tahab kohvi hakata keetma. Kuid näeb, et kohv on juba keedetud.

Läheme siis emale õnne soovima. Õde laulab ka emale. Isa on ka laulu peale üles tõusnud. Siis jätab õde korraka laulu pooleli ja vaatab isale otsa ning ütleb: „Isa, miks ei ole isadepäeva?“

„On küll, kuid neid ei nimetata niisuguse nimega!“

„Missuguse nimega siis?“ päris õde.

„See päev on vabaduspäeva ja võidupüha nime all. Neil päevil mälestatakse ja ülistatakse neid, kes on Vabadussõjas surnud või elavad veel!“ vastas isa.

„Isa, kas sa oled ka Vabadussõjast osa võtnud?“ küsis õde.

„Jah!“ vastas isa.

„Noh, siis toon ma sulle vabaduspäeval ja võidupühal ka lilli!“ rääkis õde edasi. Siis tuli talle äkki meelde, et oli laulu pooleli jätanud. Ning ta hakkas lauluga jälle peale. Kui laul lõppes, tänas ema meid: tal oli väga hea meel.

Ema riietus. Küll oli ta imestus aga suur, kui leidis teisest toast kaetud laua. Kui olime söönud, läksime aktusele. Rahvamaja saalis oli aktus. Üks oli pärgadega kaunistatud. Pärgade keskel oli suurte tähtedega kirjutatud:

TERE TULEMAST, EMAKE!

Aktuselt tulles läksime koju. Kell oli kaks. Siis saabus õhtu ning lõpuks öö. Ja emadepäev oligi möödas. Õhtul ütles õde: „Üks aasta veel ja siis on jälle emadepäev!“ Ning selle rahuldusega jäigi ta magama.

Valli.

Emale lilli ostmas.

Aino oli viie-aastane. Ta vanem õde Leida, kes käis juba kolmandat aastat koolis, oli talle rääkinud, et 14. mail on emadepäev ja et neile olevat koolis räägitud, et kodus püüdku iga laps emale rõõmu valmistada. Aino hakkas nüüd tublisti pead murdma selle üle, mida emale kingida.

Linna minnes vaatab ta iga akna

taga, mis oleks kohasem kinkida emale. Seal oli palju ilusaid asju. Kõige rohkem meeldis talle aga üks suur kolme õiega lill. Seda oli ta mitu korda aknal silmitsenud. Ka praegu, 14. mail, kui ta lilleäri akna taga seisis, vaatlus ta üksisilmi seda suurte õitega lille. Siis nägi ta, kuidas inimestele, kes läksid lilli ostma, raha kassast anti. Ta mõtles, et kui tema

ka läheb ja ostab lille, siis antakse talle ka raha. Ja raha eest tahtis ta osta emale veel kooke.

Otsustavalt astus ta kauplusse, jäi aga kohe aralt ukse kõrvale seisma, sest seal oli palju inimesi ja imeilusaid lõhnavaid lilli. Et kaupluses oli palju inimesi, astus Aino akna juurde ning nuusutas seal oma lemmiklille. Aga suur oli ta pettumus, kui oodatud lõhna asemel tundis ta vaid värsket rohulõhna. „Ei, seda lille ma küll ei taha: ta ei lõhna sugugil“ ütles Aino tasa, aga siiski küllalt kõvasti selleks, et seda kuulis müüja. „Misugust lille väike preili soovib?“ küsis proua. „Niisugust, mis hästi lõhnab!“ kõlas hele vastus. Ning ta astus laua juurest laua juurde, nuusutades lilli. Viimaks jäi ta seisma suure roosikimbu ette. See lill oli ilus välimuselt ja lõhnas ka hästi.

„Palun, andke mulle see lill!“ ütles Aino tähtsa näoga. „Hea küll, preili!“ kostis müüja, võttes lille laualt. Peagi seisis Aino ees lill, valgesse paberisse mähitult. Õrnalt võttis Aino lille ning tahtis lahkuda, aga teda peatas müüja lõikav hüüe:

„Laps, aga palun raha!“ — „Ah soo, pidin peaaegu unustama!“ ning ta sirutas oma käe ootavalt välja. „Andke siis ruttu, pean koju minema!“ hüüdis ta hädiselt. „Aga laps, sina pead mulle raha andma, mitte mina sulle.“

Aino seletas nüüd, et tema olevat enne näinud, kuidas teistele ostjatele kassast raha antud. Nüüd puhkes proua heleda häälega naerma. „Aga, laps, need inimesed andsid mulle suure raha ja mina pidin neile tagasi andma.“ — „Aga nüüd ma ei saagi emale lille!“ — „Saad küll, aga mitte selle lille, see on kallid, ma ei või seda sulle anda, aga ma annan sulle tulpe ja nartsisse. Ka need lilled lõhnavad hästi. Ja ma ei võta nende eest raha.“ Ja ta ulatas Ainole kimbu tulpe.

Kui Aino lilledega koju jõudis, kuulis ta toast lauluhäält. Ruttu lükkas ta ukse lahti ning peaaegu lendas emale sülle, õnne soovima.

Lilled valmistasid emale suurt rõõmu, ning küsimata, kust Aino need saanud, istusid nad lauda Leida keedetud kohvi jooma. **Virgi.**

Tiiu ja Antsu emadepäevast.

Metsa sees väikeses majakeses elasid Tiiu ja Ants oma vanematega. Nende elu oli väga raske ja vilets. Sellele vaatamata olid nad alati rõõmsad. Isa käis neil metsas tööl, kuna ema oli haiglane, ja ta toimetas kodus. Siinse eluga tundsid lapsed tihti nälga.

Ants tahtis, et ta oleks suurem, siis võiks ta ju koos isaga metsas tööl käia. See oli aga ainult seitsmeaastase poisikese unistus. Tiiul oli ka üks soov. Viimast ei öelnud ta kellegi.

Aasta möödus. Antsukesel tuli kooli minna. Ta oli andekas poiss ja meeldis kooliõpetajatele, samuti ka õpilastele. Siiski oli tal vaenlasi oma

klassis. Koju minnes sõimasid nad vaest poisikest hurtsikupoisiks, lombakupoisiks (sest ta ema oli vigane), samuti ka kerjuseks, olgugi et ta polnud kuskil kerjamas käinud. Raske oli koolis Antsu elu. Sellest ei kõnelnud ta kodus sõnakestki, alati ütles, et koolis läheb kõik hästi.

Tiiulgi tuli varsti kooli minna. Tema õppimine ei läinud väga hästi, aga siiski ei võinud keegi nuriseda selle üle.

Ühel päeval tuli äkiline teade Tiiu klassi. Õpetaja seletas, et poolteise nädala pärast on emadepäev ja ilus oleks, kui iga laps saaks oma emale sel päeval rõõmu valmistada. Enam ei kuulnud Tiiu, mis õpetaja rääkis,

sest ta peast käisid risti-rästi mõtted läbi, kuidas võiks temagi oma emale rõõmu valmistada. „Olla talle hea laps,“ mõtles Tiiu, „ei see on vähe.“

Õhtul hilja arutasid Tiiu ja Ants ligidalolevast emadepäevast.

Varsti saabuski emadepäeva laupäev. Ants oli saanud salaja, nii et ema ei teadnudki, käia isaga metsas tööl ja teenida kolme krooni ümber raha, millest ta oli andnud Tiiule taskurätikuriide ostmiseks, samuti oli ostnud tulpe ja lumekellukesi. Mis emale kinkida, oli selge, aga mille sisse panna lilled? Tiiu teadis hea nõu. Ta jooksis ruttu metsa, tõi sealt pajuoksi ja punus neist ilusa lillekorvi. Siis sidus ta roosast siidpaberist suured tutid korvi sangale peale.

„No see on alles tore üllatus!“ arvas Ants. Seepeale vaikis Tiiu. Lõpuks küsis ta: „Aga ütle, mille peale paneme selle korvi, mille homme hommikul kavatseme emale anda? Laud on, aga lina sellele panna ei ole ning ilma linata ei kõlba.“

Laste näod muutusid vähe kurvaks. Sealsamas nägid lapsed, et isa oli lasknud arvatavasti kõrvalkorteris olevat prouat ömmelda ilusa laudlina.

Hommikul vara tõusid Tiiu ja Ants üles. Tõid tasa neljanurgelise lauakese, panid selle ema voodi ette. Sellele riputati lina peale. Korvi, milles olid ülased, kannikesed, sinililled, tulbid ja lumikellukesed, pandi lauale. Nüüd tõi Ants oma trükitud paberi, millele

Emale.

*Emakene, täna sulle
soovin õnne ma!
Oled kallis olnud mulle,
hellalt hoidnud ka.*

*Mind sa oled õpetanud,
nutuhooge rahustanud.
Sind ma tänan südames
sinu suure vaeva eest.*

VIRVE.

oli suurte kirjatähtedega tehtud: „Armsale emale suure armastuse ja hoole eest Tiiult ja Antsult.“

Tiiu pani omatehtud taskurätiku paberisse pandult lillekorvi peale.

Antsule meeldis kõige rohkem laul: „Üks paigake siin ilmas on“, ja seda ta nüüd Tiiuga lauliski. Kui Tiiu laulis salmi, milles olid sõnad:

„Kas ema südant tunnend sa?

Nüi õrn, nüi kindel, muutmata,“ siis tulid emal tahtmatult pisarad silmi.

Ema süleles kaua oma lapsi. Talle ei olnud meeldegi tulnud, et on emadepäev, samuti ei olnud talle lapsed enne nii suurt rõõmu valmistanud.

Kõik kadus ajamerre, emal aga seisis see päev kogu eluaeg meeles.

Laine.

Malle kingitus.

Igal aastal pühitsetakse üle riigi emadepäeva. Seda teadis ka Mall. Kuid ta ei teadnud, kuidas emale rõõmu valmistada, või kuidas teda üllatada emadepäeva hommikul. Ja see oli mure, mida Mall juba mõnd aega kandis oma väikeses südames.

Malle pinginaaber, rikka kaupmehe tütar Miralda, rääkis, et tema hoiukassas on viisteistkümmend krooni, ning selle raha eest tahab ta emale osta palju kinke. Mallel aga ei olnud võimalik emale nii suurt rõõmu valmistada, kuna tema isa oli lihtne vabrikutöölaine ja ema oli haiglane ning liiga võimetu töö jaoks. Oli ju Mallelgi hoiukassa, kuid see oli pea-aegu tühi. Harva sai ta sinna sisse mõned sendid.

Mall oli kord kuulnud, kui koolis õpetaja oli öelnud, et kõige ilusam kingitus emale on — olla alati hea laps. Seda Mall püüdis ja seda ta ka oli, kuid sellest näis olevat Malle arvates liiga vähe. Ta tahtis emale kinkida midagi ilusamat, midagi õilsa-

mat ja paremat, mis oleks emale kindlasti palju rõõmu valmistanud. Kuid ikkagi veel ei teadnud Mall, millega ema üllatada.

Jõudis kätte emadepäev. Hommikul oli Mall juba varakult jalul ja seadis väikesele lauale oma veel väiksemaid kingitusi. Laual oli ta oma tehtud laudlina ja lilledega kaunistatud taskurätid ja suur kimp sinililli. Need kõik meeldisid emale väga, kuid kõige rohkem meeldis talle Mall ise, sest ta oli emale heaks lapseks.

Helve.

Pühade ootel.

Tänaval võib juba vara hommikul näha ruttavaid inimesi. Kõik nad tõtavad turule. Tuleb ju nüüd teha pühadeks sisseoste. On lähenemas suured pühad, kevadpühad, pühad, mil hakkab ärkama loodus. Lillekesed mullapõuest sirguvad ja virguvad õitseajale.

Varasemad kevadesõnumitoojad on sinililled. Neid leidub juba metsas üsna rohkesti. Sooja samblateki seest virguvad nad elule. Mahe tuulehoog tervitab lillekesi õrnalt paitades. Lillekesed panevad häbelikult oma peakesed kokku, kuid varsti murrab lapsekäsi lille, et viia koju emale esimest kevadetervitust.

Turul pakub iga kaupmees oma kaupa. Pisikesi kaupmehi on „siginenud“ üsna tublisti. „Munalakki, värvipabereid!“ kajab üle turu. Teisel pool aga pakutakse: „Kolm kaarti — kümme senti!“ Igaüks tahab teenida pühadeks endale taskuraha.

Perenaised ostavad kaubad ja tõtavad koju tagasi. Kodus siis algab alles pühade-eelne toimetus. Praed pannakse ahju, südliliha aga pattakeema, saiatainas kerkima. Igalt poolt hakkab nüüd levima häid lõhnu. Tahab ju iga perenaine näidata oma paremat kokakunsti. Nii lähenevad kevadpühad.

Virve.

Tallinna Linna 18. Algkool, Lai tn. 25.

„Sõda...“

Konnad läksid pikas reas:
kõigil kiivrid olid peas.
Oja äärde kogusid,
sõjanõu seal pidasid.

Pikad piigid olid käes,
marssisid kõik suures väes.
Liginesid tiigile,
Suure sääseriigile.

Sääski miljoneid on seal
tiigipinnal, perve peal.
Seal neil oli vägev linn,
vaenlaseks neil kaval konn.

Konnad tapsid sääski sada,
laipadega kattus muda.
Palju sääski söödi kõhtu,
kuni jõudis kätte õhtu.

KO.

Juhani koerast sõber.

Juhan oli väike poisike, kes elas oma vanematega paksus metsas. Väike maja, hästi korraldatud, kõikide mugavustega, üksildane elu, eemal teistest lastest — kõik see oli Juhani teinud tasase, õrna ja hea poisikese. Ta ainsateks mänguseltsilisteks olid lilled, linnud, kirjud lehed, kivi-kesed. Ta ei olnud iialgi näinud paremaid mängukanne ega nõudnudki neid. Rahul oli ta sellegagi, mida suutsid talle pakkuda ta vanemad ja loodus. Ka ei olnud ta iialgi näinud teisi inimesi peale oma isa ja ema, iialgi ei olnud ta saanud metsast välja. Ta isa oli metsavaht Harva käis ta linnas, kuid ka siis ei võtnud ta Juhani kaasa, sest too oli alles kolme-aastane, ning pikk teekond oleks ta väsitanud.

Ühel näeval, kui Juhan mängis jällegi oma imelikkude mängukannidega ja ema toas askeldas, tuli isa metsast ning teatas, et ta pidavat praegu kohe linna minema. Mõisahärra käskivat.

„Isa, pai isa, võta mind kaasa, eks! Ega ma ei väsi ära!“ Nii palus Juhan isalt luba.

„Ei, Jukuke, see ei lähe! Oled veel väike nii pika teekonna käimiseks. Pead veel palju putru sööma, et saada suureks. Aga pole viga, ega sinugi kasv seisma jää. Ole nüüd hea ja ära nuta, sest nutt on naiste asi;

Kevad tuleb rutuga.

*Kevad tuleb rutuga,
oma sooja tuullega:
puhkevad siis pungad puul,
rõõmsalt laulab lapse huul.*

*Päike paistab rõõmsasti,
linnud laulvad lahkesti;
lillekesed ärkavad,
mullapõuest tärkavad...*

VIRGI.

ja ega sina siis ometi naine taha olla. Toon sulle linnast ilusa asja, üttele ainult, mida tahad!“

Juhan vaatas isa poole üles. Silmad, mis alles mõne minuti eest pisarais olid, vaatasid nüüd nii rõõmsalt ja säravalt isale. Ümmargune lapsenägu venis naerule, väike suuke, mis alles jonnakalt torus oli, läks pärani.

„Isa, kas tood mulle niisuguse hundi näoga koera, suure, suure, nii suure, et saan ta seljas sõita, siis kui sina jälle linna lähed, jah, eks?“ Juku suured sinised silmad vaatasid unistades metsa. Ta nägi juba vaimusilmaga, et ta kõrval on suur, suur hundikoer, aga see oli ju ainult paljas unistus.

„Noh, tule Jukuke, jätta isaga jumalaga!“ hüüdis ema Juhani, kes ikka veel metsa poole vaatas. Juhan tuli isa juurde, et jätta temaga jumalaga. Ja juba siis, kui isa hakkas minema, hüüdis Juhan, et ärgu ta koera unustagu. Ei, ei, ta ei unusta, olevat isa vastanud. Ema vaatas imestades kord ühele, kord teisele, ning kui ta oma mehe pilku nägi, millest paistis kurbus, mõistis ta. Juku on ju veel liiga lapsik, et selgeks teha talle eluraskused, need, millega tuli alati võidelda. Kuid ka nende kodus puudus see, mis raskendab elu, nimelt — raha. Ja Juku rääkis veel suurest hundikoerast! Jumal teab palju see maksab! Ja mehe pilgust luges ta, et ta ei tohi seda Jukule kõnelda. Oh, see on raske! Mitte seepärast, et ta ei saa oma suud pidada, vaid seepärast, et mis teeb ta laps, kui näeb, et isa tuleb koerata koju, mis ütleb ta siis oma lapsele, kui see küsib, miks ei toodud talle koera? Ta peaks siis... ah, ta ei suutnud enam mõtelda sellele!

Samal ajal aga, kui ema noid mõtteid mõlgutas, täitsid Juku pead hoo-

Koolijuhataja J. Ratasapp.

pis teised mõtted. Ta mõtles, et kui suureks saab, siis hakkab pagariks, ning siis saavad isa ja ema alati kõhu täis. Rahaga aga, mis saab leibadetegemisest, ostab ta oma vanematele ilusa maja ning palkab teenijad, et isa ja ema võiksid puhata. Juba ärkas mõttest ning läks tuppa ema juurde. Ema oli toetanud oma pea lauale ning näis nii nagu surnud. „Ema! Emake, miks sa nutad?“ ütles Juku emale, kes ehmunult üles kargas ning poega kaisutama ruttas.

„Ema, miks sa nutsid?“ nõudis Juku, kellele endale ka pisarad värgis silmide kippusid.

„Ah, poju! Sa ei saaks sellest niikunii aru! Kui oled juba suurem, siis räägin sulle kõik.“

„Kas siis, kui olen nii suur, et lähen oma koeraga linna?“

See küsimus tõi ema silmi pisaraid. Ta uinus ühes oma pojaga.

Hommikul, kui Juhan ärkas, nägi ta, et ema oli toast läinud. Väljas kuuldus aga koera haukumist. Juhan jooksis särgiväel õue, ning mis ta seal nägi, see tegi ta rõõmust meeletuks. Isa ja ema, kellele nägudelt sä-

ras õnn, seisid teineteise kõrval, ning nende jalgade ees oli väike hundi näoga koerake!

Isa oli selle koera metsa äärest leidnud. Ta oli väga nälginud. Arvatavasti oli tal olnud väga halb peremees, sest ta oli kõikide vastu tige, kartes, et teda lüüakse, nagu tehti seda tema vanas kodus.

„Isa, ema, ja sina mu väike Nopsi!“ nii lendas Juhan ühe kaelast teise kaela. Koerale aga pani ta nimeks Nopsi. Ema tegi Nopsile ahju taha pehme aseme ning pani talle kausi sisse piima. Nopsike lakkus piima, aga kui Juku tahtis ta selga silitada, siis urises ta, ning näitas Jukule hambaid. Kedagi ei lasknud ta ennast paitada. Aga ta oli kole vallatu. Rebis kõik katki, mis kätte sai, ajas toolid ümber ning tegi sada imet.

Ühel päeval, kui Juku jälle õues mängis, ning oli parajasti ametis talu loomisega, kostis korraga õuest vali kisa ja koera hale haukumine. Ehmudes hüppas ta üles ning lõi seejuures kogemata ümber oma käbidest lehmad, hobused ja liivast taluhooned. Mis sellest, aga oma kalli koerakese tahtis ta päästa. Aga enne, kui ta tuppa jõudis, tuli Nopsi ulgudes õue, keda isa viitsaga lüüa püüdis, ning vist juba oligi löönud, sest et koerakese nina oli verine.

„Isa, isa! Ära löö minu Nopsikest! Tal on ju valus!“ Nii hüüdis Juku, kes jooksis nüüd hirmununa isale järele. Isa jäi seisma, vaatas Jukule otsa ja astus siis tuppa, sõnagi lausumata. Nopsi oli pugunud kõige kaugemasse aianurka põõsa alla, ning kõssitas seal hirmunult. Juku lähenes talle, ning tahtis teda kaelustada, aga see ei läinud tal korda, sest et ka Jukule oli ta vaenuline. Hambad ilmusid laiali olevas suus nähtavale, kuna ta ise vihaselt urises. Juku ei mõistnud seda, miks Nopsi teda ei sallinud. Ega siis tema ometigi Nopsile halba olnud teinud. Aga võib-olla seepärast, et ta ei olnud Nopsile

Juba kevad käes . . .

Juba kevad käes on:
ojas krooksub kann.
Lumi sulanud ju ka,
mustab kõikjal mets ja maa.

Taimed ärkivad talveunest,
rõõmsad on nad elust uuest.
Õilmitsevad lilled, puud, —
möödas külmad talvekuud.

Sinitaevast päike naerab,
oma kuldseid kiiri külvab.
Rohi kasvab lopsakas,
rõõmustub ka kadakas.

Laululinnud jõudnud siia,
vaatab neid nüüd väike Liia.
Linde täis on mets ja kesa,
tarvis ehitada pesa.

FRED.

appi läinud siis, kui Nopsi koerust tehes isa käest lüüa saanud. See arvamine rõhus ta südant väga. Ta püüdis sellest teadmisest sedaviisi lahti saada, et pühendas kogu oma aja ja hoole koerakesele.

Nopsi nina, millel oli suur haav, hakkas juba paranema. Jukul oli selle üle heameel. Aga üks asi vaevas teda ikkagi veel. Ta ei saanud aru, miks ei lasknud Nopsi ennast paitada. Ta ei saanud ega saanud asjast aru. Mida rohkem ta mõtles, seda keerukamaks asi läks. Aga on olemas üks ilus vanasõna: aeg annab arutust. Nii oli see ka Juku juures.

Möödusid nädalad ja kuud. Juku ja Nopsi vahetõde oli endine. Endiselt söötis Juku paremad palad Nopsile ja endiselt lõrises Nopsi talle vastu. See oleks vist nii jäänudki, kui saatus teisiti ei oleks tahtnud.

Oli parajasti laupäev. Saunas käinud, otsustas Juku metsa jalutama

minna. Korraga kuulis Juku haledat niuksumist. Imelik värin läbis ta keha. Ta jooksis hääle suunas, kust kostis häälitsemine. Alguses ei märganud ta muud, kui suurt kivide hunnikut. Aga seal, oh, ehmatas ja kartus valdasid ta hinge. Kivide vahel oli ta koerake Nopsi, kes vaatas haledalt ning abi-ootavalt temale. Juku ei teadnud, mida teha, sest kivid olid liiga suured, võrreldes tema jõuga. Aga kus häda kõige suurem, seal abi kõige lähem. Peagi leidis ta maast suure kepi. Sellega kangutas ta kivid ära Nopsilt.

„Noh, Nopsi, tule, lähme koju!“ lausus poiss. Aga Nopsi ei liikunud paigast. Ruttu võttis ta Nopsi sülle, ning see ei hammustanud teda enam.

Koju jõudes asetas ta koera voodile ning ema abil ravis ta Nopsi peagi terveks. Nüüd aga algas tal Nopsiga suur ja sügav sõprus. Iialgi ei jäänud ta Nopsist ega Nopsi temast. Nüüd oli tal ometigi elav seltsiline. Ja ka siis, kui Juku läks kooli, ka siis ei jäänud Nopsi talt heameelega maha. Nähtavasti ei olnud ta veel unustanud, mis too väike poisike tema heaks oli teinud.

Nopsist oli saanud suur hundikoer, just niisugune, nagu Juku seda oli kunagi soovinud. Juku ise aga oli ehitanud vana maja asemele uue, ilusa talu. Vanemad tundsid rõõmu poja üle. Juku ise aga jalutas Nopsiga metsas, alati seal, kus nende sõprusele alus pandi.

Agnes.

Uus teenija.

Pereproua: „Te olete siis uus teenija! Mis pudeli te olete kaasa toonud?“

Teenija: „Selles on kitt katkiste asjade parandamiseks!“

*

Em a: „Peedu, kas panid toolile paberi, kui läksid riulilt võtma raamatut?“

Peedu: „Ei, emakene, ma ulatusin selletagi!“

V kl. juhataja ja NPR ringi vanem
J. Kivisilla.

Laagris.

Ilm oli ilus, kui väljusime laagrist matka-korras. Kavatsesime matkata Keila-Joale, külastama ühe skautrühma laagrit.

Andis ikka käia, enne kui jõudsi-me Joale. Seal tegime väikese puhkuse, ja matk läks uuesti lahti. Kui videvik hakkas saabuma, läbisime parajasti metsa. Oma teada olime päris laagri lähedal. Ilm oli juba pimedaks läinud ja mustad pilved taevast, mis tegi ilma veel pimedamaks. Iga minut oli oodata vihma. See ei jäänud ka tulemata. Alguses tibas vähe, mis ei teinud midagi, aga pärast tõusis tuul, ja vihma hakkas rohkem sadama. Iga tuulepuhang tõi kaasa sagara vihma. Olukord hakkas muutuma täbaraks, sest laagrist polnud veel lõhnagi, ja kuhu sa lähed vihmavarju. Lõime küll ühe väikese telgi üles, aga siis selgus, et too üldse vett ei pidanud.

Kui kõik abinõud läbi kaalutud, ei aidanud muud, kui metsast oksa tuua,

asemed teha ja puhkama heita. Tuld teha ei saanud, sest oksad olid mädjad ja ei võtnud tuld. Nii siis massi-sime endid tekkidesse, et ei hakkaks külm, vastupidi, soegi hakkas.

Korraga kuuleme: keegi vilistab. Vilistame vastu. Vile juba päris lähedal, aga ei mingit märku. See pani poisid mõtlema, kas ongi mõni poiss laagrist. Samas üks poistest seletas, et see vile tulnud mõnelt linnult, kes puu otsas vilistas.

Ega magamisest midagi välja ei tulnud. Ka kogunes teki lohkudesse vett. Kui keegi tekki liigutas, tuli vett kolinal kaela. Üks poistest hakkas vaimujuttu jutustama.

Metsa saladuslik kohisemine oli õudsele jutule toredaks vahemuusikaks. Peale juttu katsusime ka laulda ja ega midagi, laulsime laulu, mis oma vägevuse poolest ületas metsa kohina. Hoidsime ka kõik kõvasti pöialt, et hommikul saaks jälle edasi marssida. Nii oligi. Tuul ajas pilved laiali, ja päikegi tuli pilve tagant välja.

Läbi metsa minnes sattusime ühele teele ja mõtlesime, et tee ta on ja kuhugi ta meid ikka peab viima. Kui olime veidi maad käinud, silmasime eemal puude vahel midagi valkjat, ka kostis me kõrvu lärm. Rühkisime kõik laagri poole, ja varsti olimegi kohal.

Kivikoldes põles praksudes tuli ja pudrupajast tõusis meelitavat lõhna, mis kõditas ninasõõrmeid. Laagris võeti meid sõbralikult vastu ja paluti lauda oma kõhtu täitma. Seda ei jätnud me muidugi kasutamata ja söime, mis võisime.

Õisest seiklusest andis ikka teistele kõnelda ning endalegi meelde tule-tada seda toredat matka.

Raimund.

Valge kui lumi, roheline kui ristikein,
pünane kui veri, maitseb kõigile hästi?

Raamat — meie sõber.

Millega äratab raamat tähelepanu? Milline on raamatu väärtus? Seda katsume siin kirja panna.

Teil kõigil on palju sõpru, kellega mängite ja spordite. Kuid need sõbrad siiski ei ole alati ustavad. Nad reedavad teid, jätavad maha, kaebavadki mõnikord teie peale. Siis lähete tuppa ja tunnete igavust. Kuid igavustundidel võtate riuilult või kapist raamatu ja hakkate seda lugema. Seal leidub huvitavaid lugusid kõigilt aladelt. Raamat on teie ustavaim sõber.

Juba siis, kui olite veel väikesed, lugesid teile vanemad, õed või vennad ette lugusid muinasjuttude-raamatuist. Seal olid saapad, mis viisid korraga 7 versta edasi, kübarad, mis tegid nähtamatuks, sõrmused, mille abil võidi kõik saada. Ja kui huvitavad ning ilusad pildid seal veel olid! Ka nüüdki, kui olete mängust tüdinud, võtate kätte raamatu ja loete sealt ise, sest oskate juba lugeda. Loete vahvatest poistest, tublidest meestest, nende seiklustest ja raskustest.

Sageli tahaksime elada läbi seiklusi, reisida kaugetele maadele ja võõrastele randadele. Kuid pea alati osutub see teile võimatuks, kas rahapuuduse tõttu või mõnel muul põhjusel. Siiski on meil võimalus elada kaasa teiste seiklusi ja seda just raamatu kaudu. Võime endile kujutella Aafrika ürgmetsi, Põhjanaba jäälagendikke ja paljusid muid kohti.

Raamat ei sisalda ainult seiklusi ja jutte, vaid ka palju õpetlikku võib leida raamatuist. Raamat on inimkonnana tähtsaim õpetaja. Temast võime leida palju kasulikku nii õppetöös kui ka elus. Kooliski õpime peamiselt raamatuist, esimesest klassist viimaseini. Raamatuist võib leida kõike tarvilikku, kui soovid teada, kuidas ehitada raadiot, kuidas juhtida autot ja palju muud. Seda kõike võib leida raamatuist. On elanud ja surnud mit-

Kevadel.

*Päike paistab soojasti,
linnud laulvad rõõmsasti,
lapsed jooksvad särgiväel,
meie suurel „Munamäel“.*

*Jänes põõsas kükitab,
päike taevas naeratab. —
Lilled lõstvad oma päid,
sest nad näevad päevi häid.*

*Tiigis krooksub rõõmsalt kann,
sest nüüd kevad käes on.
Partki prääksub: „Prääks ja prääks!“
kiidab seda kõike hääks.*

*Pääsukene see teeb pesa —
linnud lendvad üle kesa.
Põllumees läeb kündma nüüd,
kostab rõõmsalt linnu hüüd.*

*Taimed ärkvad talveunest:
Vabanend nad lumekuuest.
Püüavad kõik sirguda,
talveunest virguda... R. V.*

med inim põlvned, kuid raamat elab ikka edasi.

Kuidas teaksime kuulsatest meestest, nagu Edison, kuulus leiur, Stevenson, kes ehitas esimese raudteerongi, Abram Lincoln, kes vabastas neegerorjad, Gutenberg, kes leiutas trükikunsti ja palju teisi. Ka need kuulsad mehed on oma leiutiste ja teadmiste algmõtted saanud raamatuist.

Oli kord aeg, millal ei tuntud veel trükikunsti. Siis kirjutati ja paljundati raamatuid käsitsi. Sel ajal olid raamatud kallid ja neid võisid endile muretseda ainult rikkad inimesed, nagu: kuningad, vürstid, hertsogid kaupmehed jne. Lihtrahvas aga ei saanud endile raamatuid muretseda ja seepärast oli ka haridus siis madalal järjel. Kuid siis tuli suur pööre raamatutele. Nimelt leiutas sakslane Gutenberg trükikunsti. Nüüd langesid raamatute hinnad ja nad muutusid kättesaadavaks ka vaestelegi.

Nüüd, kus trükitakse aastas miljo-

Varblased.

Varakevadel tegid kaks varblast kuivanud kase ladvas asuvasse kuld-nokapuuri endale sooja pesa. Tihti oli näha, kuidas nad kandsid sinna sulgi ja muid sooje ning pehmeid asju. Pesa valminud, asus emalind pesale ja munes sinna viis munakest. Nii kaua kui emalind haudus, kandis isalind talle toitu ja laulis lõbusaid viise, et emalinnul mitte aeg liiga pikk ei näiks.

Ühel päeval oli aga pesas suur muudatus: munadest olid koorunud väikesed värvumaimukesed. Nüüd hakkas emalind ise endale ja värvukestele toitu muretsema.

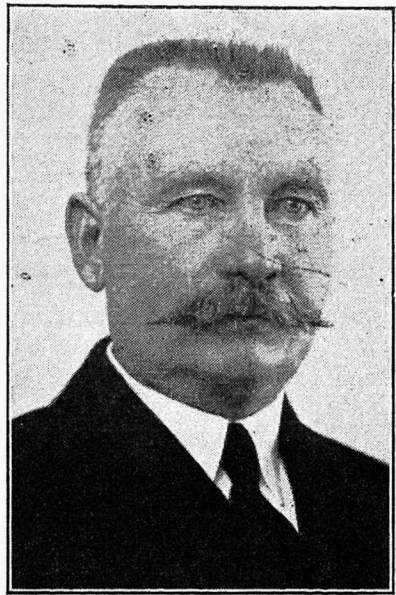
Agas kord tulid inimesed ja raiusid palju kuivanud puid maha, ja ka selle puu, kus asetses kuldnokapuur. Puu kukkus mürinaga, mattes enda alla linnupuuri. Varblased vaatasid kurvalt pealt ja arvasid, et nüüd on nende värvukesed juba surnud. Agas nad eksisid, sest varblased olid oma pesa hästi vooderdanud ja värvudel polnud midagi viga.

Siis aga tulid väikesed lapsed linnupuuri juurde, võtsid ta ja löid mõned lahtised laud kinni ning riputasid ta nüüd vana saare otsa. Vanad värvud arvasid, et lapsed seadsid neile mingi püünise ega julgenud algul puurile läheneda, vaid tiirlesid kaugemal. Kuuldes aga, et nende pojad häälitsevad, kogusid nad julgust ja piilusid pessa. Nähes, et kõik on korras, läks elu vanaviisi edasi.

K. N.

neid raamatuid ja kõik raamatukauplused on neist tulvil, ei puudu üheski majas väike raamatukogu, ja me võime uhked olla, et teadus on teinud suuri edusamme ja suur osa teaduse arengul on just raamatul. Seepärast — hoidke raamatuid! Ärge lõhkuge ega määri neid, vaid hoidke nad puhtad, mähkige neid paberisse või hoidke kapis!

Mardikas.

Endine koolijuhataja ja „Noorte-Abi“ Seltsi esimees J. Kulgver.

Kevadpühade ootel...

Munapühad liginevad...
Jänkud aina kiirustavad.
Mune värvida on vaja, —
täis on neid nüüd terve maja.

Munad patta keema pandi,
poodi värvi tooma mindi.
Varsti munad keedetud,
värvid on ka segatud.

Värvimas kõik jänkud koos:
nende töö käib täies hoos.
Mune värvitakse ruttu,
pole aega minna tuttu.

Värviti siis terve öö —
koidu ajal lõppes töö.
Mune tarvis laial' kanda —
laste kätte kiirelt anda.

FRED.

Kalal.

Henn elas oma vanematega maal. Nende talu läheduses asetses kaunis järv. Kui jõudis kätte suvi, siis viibis Henn peaaegu terved päevad paadiga järvel.

Ühel ilusal päikesepaistelisel hommikul ütles Henn oma sõpradele, kelle nimed olid Juku, Karla ja Vello: „Lähme täna õige kalu püüdma, mis me järvel muidu ringi ajame!“

Teised olid nõus. Ruttu lippas Henn koju ja võttis kuurist võrgud. Hakates järve äärde tagasi minema, hüüdis isa talle järele: „Vaadake, et te hulgaga paati ümber ei aja, pean teid veel viimaks ise hakkama järvest välja õngitsema!“

Kui Henn jõudis järve äärde, istusid kõik paati, ja Juku hakkas aerutama. Sõuti üle järve, teise kalda äärde, kus kasvas paks roog. Jõudes keset roogu, võttis Henn pika lati ja tõukas sellega tagant. Varsti andis ta selle Karla kätte, hakates ise pikkamisi võrku sisse laskma. Seda tööd Henn juba tundis, sest ta oli isaga palju kordi kalal käinud. Vahest lähivad nõörid küll natuke sassi, kuid sellest saab Henn varsti jagu ja peagi on terve võrk sees. Nüüd võttis ta

pika ridva ja hakkas müttama. Ikka sulpsti! ja sulpsti! tegi ritv laksudes vette. Mitu korda pidi ta peaaegu Hennugi kaasa viima.

Sõudes võrgu juurde tagasi, nägid poisid, et seal siples juba kaunis hulgake kalu. Seda nähes oli nende rõõm suur, ning üks poistest, nimelt Vello, kahmas isegi nii järsult võrgus siplevat haugi, et paat pidi ümber kalduma, ja siis oleksid poisid ühes kaladega järves summinud:

Henn hakkas Vellot õpetama, et ärgu ta niipalju karaku, muidu lähivad nad kõik kaladele külla. Ega need kalad võrgust ikka kuhugi ei pääse. Ja tal oligi õigus.

Nüüd otsustasid poisid võrgu välja tõmmata, sest seal oli juba rohkelt kalu. Nad olid seekord püüdnud neid enam kui kunagi enne. Tõmmates võrgu paati, nägid poisid, et püütud kalad olid särjed ja haugid. Vahvad kalapüüdjad arvasid tänasest püügist küllalt olevat, ja nad sõudsid üle järve koju tagasi.

Teel olles juhtus väike viperus. Karla, tahtes minna paadi ninasse, tõusis püsti, kuid vaevalt sai ta astuda, kui jalg libises libeda haugi peal, ja ta lendas üle paadiääre vette. „Mees üle parda!“ hüüdis Henn ja kohe hakati vettekukkunu juures päästetööd tegema.

Kuna paati tagasironimine oli hädadohtlik, siis ulatas Juku Karlale ühe nõörijupi, ja nii toimetati ta kaldale. Poiss oli küll läbimärg, kuid see ei rikkunud ta tuju. Kui pärast küsiti, miks ta sinna vette otsinud, vastas ta: „Läksin kalu juurde tooma!“

Kui kalad olid paadist välja võetud ja omavahel jagatud, võttis Henn võrgud ja läks koju. Kui isa nägi kalu, imestas ta — niisugused poisiklutid püüavad niipalju kalu!

Ralf P.

Vees ei upu, mullas ei mädane, tules ei põle?

Kevad.

On saabunud kevad. Kõik ärkab uuele elule. Päikesekiired on lume juba peaaegu sulatanud. Ainult mõne mäe põhjapoolsel küljel ja metsas, kus puud maapinda päikese eest varjavad, on mõnes kohas veel lund.

Järvedel ja jõgedel hakkab lagunema jää. Kõige enne laguneb ta keskelt, siis murduvad ka kaldaäärased jääpangad, ja vesi kannab nad edasi. Vahel kuhjuvad jääpangad hunnikusse. Ragisedes kerkib neid kõrgele, mõned vajuvad vee alla, uuesti nähtavale ilmudes purunevad nad väikesteks tükkideks. Kevadel tõuseb vesi jõgedes kõrgele. Madalamad kohad ujutatakse veega ja jääpankadega üle.

Aias ja põllul algavad tööd. Künatakse, istutatakse taimi, puid ja põõsaid.

Metsad ja kraavid on kaetud lilledega. Need on esimesed kevadekuulutajad. Esimesed on lumikellukesed, siis sinililled ja ülased. Vaevalt on nad aga ilmunud, kui laps nad metsa või aeda tulles leiab ja neist mõne murrab, et viia teda emale. Pajuurbi ja lilli viiakse turule, kus neid palju ostetakse.

Enne kui põllul jõutakse alustada töödega, on seal mõned taimed kasvamas. Esimesena võib leida õrna, värvitu, lülidest koosneva umbrohu — põldosja kevadvõrse. Puudel on pungad suured ja hakkavad puhkema.

Linnud saabuval lõunamaalt tagasi. Teel tuleb neil ületada suuri raskusi, ja paljud neist hukkuvad. Esimestena saabuval kuldnokk ja lõoke. Igal hommikul tervitavad nad meid oma ilusa lauluga. Lapsed on kuldnokkadele asetanud puude külge puurid, milledesse nad kohe elama asuvad.

Varsti saabub ka kiivitaja. Kiivitajad armastavad pesitseda vee lähed

Ronga pulmad.

*Kuuse otsas ronga pesa,
kuuse all on rohukeša.
Pesas elab ronga-Jaak,
tema keel on: vaak ja vaak!*

*Igav üksi elada,
vaja kaasat otsida.
Seda mõtles ronga-Jaak,
ise karjus: „Vaak ja vaak!“*

*Elas tornis ronganeiu. —
Jaagust saab nüüd tema peiu.
Kosja läheb ronga-Jaak,
ise karjub: „Vaak ja vaak!“*

*Toob ta koju ronganeiu,
lubab olla hea peiu.
Nõnda töötas ronga-Jaak,
ise karjus: „Vaak ja vaak!“*

*Pulmas on kõik rongaisad,
Saabunud ka rongaemad.
Õpetajaks on neil vint,
kellameheks lepalind.*

*Peosöök on maitsev hea,
magustoiduks kapsapea.
Peale pulmasööki siis
kesalt kostis lauluviis.*

*Tantsiti ja mängiti.
Tralliti ning hüpati.
Rohutirtsude pikk voor
oli lõbus pillikoor.*

*Alles hilja eha a'al,
õhk kui jahedaks läks maal,
hakkasid kõik korraga
kodu poole ruttama.*

JOSS.

dal ja otsivad üles niiskemad karja- ja heinamaad.

Kui meri ja järved jääst vabanevad, tulevad siia luiged, pardid ja haned. Kuid suveks jäävad siia ainult pardid; luiged ja haned lendavad soojemate ilmade tulles edasi põhja poole.

Saabuval ka metslinnud. Enne oli

Uue õpilase „sisseõnnistamine“.

See oli peale vastlapäev, kui Muhumaal olevasse Kuivastu algkooli kuuendasse klassi toodi, õigemini tuli, uus õpilane Saarma Sass. Ta juhtus tulema just matemaatika tunni ajal. Arusaadavalt oli see enamikule poistele väga meelt mööda, sest leidis küllaltki neid, kes ei saanud keerukatest matemaatika küsimustest aru. Ka ühele poisile, Kustas Juhmile, oli see õnneks. Nagu tema punasest, madalaks põetud juustest, väikestest silmadest ja ninast, mille alune just kõige puhtam ei olnud, näha võis, et ta sugugi sedalaadi poiss ei olnud, nagu uustulnuk, keda praegu õpetaja küsis, peaaegu alati rahuldavaid vastuseid saades.

Pool tundi küsis õpetaja Sassi, ning seda aega kasutasid teised igasugusteks koerusteks.

„Kuulge, poisid!“ ütles korraka Kustas. „Mu onupoeg, ei... see tähendab, oli enne üliõpilane. Ja ta rääkis, et kui neile mõni uus tudeng tulnud, siis nad „õnnistanud ta sisse“. Ja kui siis teised küsisid, et kuidas see „sisseõnnistamine“ käib, seletas tema, et uuele tudengile tehtud üks vingerpuss. „Jah, aga ega siis meie tudengid ole,“ ütles Ants Tünderson kahetseva häälega. „Ma ei saa aru, miks meie tudengid pole!“

„Oled sa ka loll. Ei tea, kuidas mõnele inimesele seda aru nii vähe on antud?! Seepärast ei ole sa tudeng, et sa algkoolis oled. Aga asume pa-

rem asja juurde! Vaadake, minu arust on asjalugu nii, et ega ainult tudengid või uustulnukaid „sisse õnnistada“, vaid ka meie võime. Ei tea, mis poolest need tudengid meist paremad on?! Ainult see, et nemad võivad plotskit suitsetada, aga kui meie heinamaale tule teeme, sealjuures suitsetades, siis saame kohe tõelda!“

„Ega siis tudengid plotskit tõmba, nendel ikka sigarid!“ ütles kaupmehe poeg Villu Vesiste.

„Aga vingerpussi teeme ära, seda ei jäta!“

„Teeme jah! Aga mida me siis teeme?“

Ja nüüd algas nõupidamine. „Tasa, Sass tuleb!“ hüüdis korraka Villu. Silmapilk oli jutt teisel teemal. Sass oli endale koha saanud õnnetuseks Kustase ette. Paha aimamata lähenes ta oma kohale. Ja just siis, kui ta istuda tahtis, nägi veel viimasel minutil, et „knopa“ oli pandud ta pingile, loomulikult terav ots ülespidi. Kõrvaldanud „knopka“, istus ta, valmistades poistele sellega pettumuse. Kuna Sass unustas vahejuhtumise, plaanitsesid teised talle uut vingerpussi. Nende ninameesteks olid muidugi Kustas ja Villu. Kustas andis head eeskujuga oma „onupojast tudengi“ näol.

Esimene tund oli lõppenud, ning Sass tundis kõhus näpistavat nalga. Hakates võtma oma toidupakki, leitis ta, et see oli ebatavaliselt suur.

mets igav ja vaikne, kuid nüüd on ta täitunud lindude lauluga. Ilusamini teistest laulab metsvint.

Paljud linnud on veel siia jõudmata. Pole veel saabunud pääsukesed. Kõige hiljem ilmub parim laulja — ööbik. Veel tulemata linde ootame suure igatsusega.

Kevadel ronib oma koopast välja ka karu. Jäneseid, oravad ja mõned

teised metsloomad muutuvad uuesti pruuniks või mustaks, kuna nad talvel olid hallikasvalged.

Kevad toob rõõmu vanadele ja noortele. Lapsed tahaksid päevad läbi õues mängida, kuid kevadel on koolis palju tööd. Varsti antakse tunnistused ja on ju paha, kui tunnistusele on märgitud, et jääb klassi teiseks aastaks.

Eevi.

Hommikul kodus oli see näinud väiksemana. Harutades tuli paki ümbert terve hunnik pabereid, kuna leivas oli näha „okupeerimist“. Sel päeval pidi ta jääma oma „pipstükist“ ilma, nagu seda nimetas Ants.

Peale tunde ootas Sassi uus „sisseõnnistamine“. Kui ta hakkas endale palitult selga panema, ei läinud, ega läinud parem käsi varukast sisse. Asja uurima hakates leidis ta, et käise avarus oli haaknõelaga kinni pandud. See ei olnud mitte kuigi meeldiv üllatus. Enne „knopka“, siis ta eine hävitamine ja nüüd juba ollakse tema riiete kallal. Ei, see oli liig! Ta tah-

tis neile kätte maksta. Aga kuidas? Kas vahetada mütsid või minna ja klobida nad kõik pehmeks? Aga viimane näis olevat võimatu, sest mida oleks suutnud tema üksi suure hulga poiste vastu. Aga ei! Talle oli parem idee pähe torganud. Vaja tasuda ükshaaval kõikidele kätte. Selle mõtte teostamisele ta asuski.

Kustas Juhmile pani ta palitu tasku roti, Villu Vesiste ja Ants Tünder-soni mütsid „saatis ta ahju puhastama.“

Pärast tuli aga Juhm ta juurde, sõnades: „Sa oled sisse õnnistatud, Sass!“

Agnes.

Hindo.

Suvel maale jõudes leidsin eest noore koera. Ta nimi oli Hindo. Hindo oli hunditõugu koer. Tal olid ilusad targad silmad. Karvalt oli ta hall. Jalad olid tal pikad, mispärast jooksis ka väledasti.

Ta oli sõber meile ning jooksis meiega igal pool kaasas. Aga ta tegi ka pahandust. Sageli jooksis kodust naabertalu koplisse, kus murdis ükskord isegi lamba. Selle karistuseks pandi ta ketti, kuid see ei kestnud kaua, sest ta hakkas haledasti nuuksuma, ja meie päästisime ta lahti. Oh seda rõõmu, mis tal siis oli! Ta nuuksus rõõmu pärast ja lakkus vahetpidamata meie käsi. Nüüd sai Hindo meiega veel suuremaks sõbraks.

Metsa minnes jooksis ta alati meie eel, kus ta hakkas taga ajama jänesid. Sellest ei tundnud me hirmu, sest ta ei saanud jänest kätte. Nii käisime temaga iga kord kartmatult metsas ja jões suplemas. Ka Hindo tuli meiega ühes vette.

Ta armastas üle jõe ujuda ning ronnis siis teisele poolele kaldale, kus raputas end veest. Kui siis jälle jänes hajsu tundis, lippas ta metsa

poole. Tagasi tulles oli ta juba kuiv. Meiegi olime siis jõest välja tulnud ning riietunud. Nüüd panime samud kodu poole.

Kuid sügis tuli ruttu, saabus linna-sõitmise aeg; siis pidin oma armsast sõbrast lahkuma. Raske oli lahkuda truust ja sõbralikust Hindost. Loodan, et ta veel tulevalgi suvel on niisama truu meile ega tee enam pahandusi. Selle mõttega sõitsin linna ja ootan igatsusega aega, mil saan jälle näha oma kallimat sõpra.

Helda.

Jõudis jälle kevad ...

Jõudis jälle kevad ilus:
lind ju laulab puude vilus.
Lill ja rohi unest ärkas:
kevad-ilu, sooja märkas.

Lõõrib lõo, kukub kägu,
õrnalt õõtsub tuuleke...
Jänkul, karul lahke nägu:
toitu küllalt kõigile.

IVI.

Skaut on abivalmis!

Skautlaager keset toredat loodust.

Valged telgid helgivad päikesepais-
tel nagu jäämägede teravad tipud,
mis jätvavad väga võimsa mulje.
Päevad läbi, hommikust õhtuni, käib
laagris kibe askeldus. Toredad päi-
kesest pruunistunud poisid liiguvad
naljatades ja elurõõmsatena metsas
ja laagri ümbruses, et õppida tund-
ma lähemalt metsa ja seal elavaid
linde ja looma.

Tore on kuulata ja näha, kuidas
nad liiguvad läbi metsa, lauldes ilu-
said skaudilaule. Nii mõnigi mööda-
mineja vana talumees pomiseb ha-
bemesse: „Oi, kadunud noorus!“ Nii
käib askeldus päeval, kus loodus end
näitab ilusana, kus igas väikeses tai-
mes näib olevat elu, mida on vägagi
raske murda ja purustada. Kuigi va-
hel on ka vihmaseid ilmu, kuid ega
see skaudi meelt muuda. Ta teab:
„Skaut on rõõmus alati!“

Õhtu saabudes, kui metsa kohin
muutub saladuslikumaks ja sünge-
maks, algab lõkketule süütamine.
Lõke süüdatakse lõkkehüüu saatel.
Lõke süüdatud, algab mitmesuguste
ettekannete ettekandmine. Neid püü-
takse seda paremini teha, sest pealt-
vaatajaid on ka lähedal olevaist talu-
dest tulnud, sest ettekantavad palad
on naljakad ja lõbusad. Poiste käes
pole ühegi looma esindamine võima-
tu. Juba ilmub kaamel „Sahaara“
kõrvest, meremadu kuskilt mujalt jne.
Kui lõke hakkab kustuma ja lõpule
jõudma, on kõigil kahju lahkuda.
Poisid poevad tekkidesse ja varsti
kõlab vaikussignaal läbi uinuva laag-
ri. Peale määratud laagrivahi on kõik
uinunud.

Aeg võib olla jõudnud üle kesköö,
kui laagri vaht märkab taevas puna-
kat kuma. „Mis see ometi võiks olla?“

mõtleb ta iseeneses, „koit ei või ju
olla!“ Järsku läbi ta peab mõte: „Tu-
likahju! Skaut on abivalmis!“ Kiiresti
haarab ta fanfaari ja hetk hiljem kõ-
lab läbi öö vägev signaal.

Korraga hakkab laager elama. Lü-
hidalt jutustab valvur juhile äratuse
põhjuse ja hetk hiljem annab rühma-
juht käsklusi. Võetakse kaasa kirved,
nöörid, ämbrid jne. Hanereas, ktiid
kiiresti liiguti Metsa talu poole, kus
arvati tulikahi olevat.

Talu juurde jõudes nähti, et elu-
maja katus oli tuld võtnud, mida aga
majaelanikud polnud veel märganud.
Et uks oli lukkus, löödi aken sisse ja
paar poissi ronisid aknast tuppa ja
äratasid majaelanikud. Kiiresti toime-
tati kallimad asjad välja.

Vahepeal moodustati väljas kiiresti
ahel kaevu ja maja vahel. Lautadest
toimetati välja loomad, sest oli karta
teistel hoonetel tulevõtmist. Oli ka
telefonitud lähemasse tuletõrjejaos-
konda ja paluti ilmuda neid kiiresti
kohale.

Järsku kostis läbi öö kaeblik ulu-
mine. „See on ju mu koer, ta mur-
dis oma esikäpad ja lamab nüüd põö-
ningul vigasena!“ hüüdis peremees.
Pikema jututa üks poistest sidus niis-
ke räti näole ja kadus põlevasse maj-
ja. Mõõdusid minutid. Need paistsid
igavikuna. Kui majja läinud skaut
ilmus uksele, vigane koer süles, võe-
ti ta vastu hurraa-hüüetega.

Talumees, kes varemalt oli skaute
nimetanud päevavargaiks, logardeiks
jne., ei leidnud enam tänusõnu, aga
ta silmad ütlesid rohkem kui sõnad.
Kuid juba vuras õue auto-priis. Tu-
letõrjujad tegid nüüd juba edaspidise
töö. Skaudid pöördusid aga laagrisse
tagasi. Pea uinus kogu laager uuesti
sügavas ja õilsas unes.

R. M.